

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระการเรียนรู้ที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคน ทุกช่วงชั้น ได้เรียนตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฟัง การดูและการพูด การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก การพูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึก ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดูและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 39 - 43)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ภาษาเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต

ของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิตเป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกของความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 69)

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และสนองความอยากรู้อยากเห็นการแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืนจึงอาศัยการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ โดยธรรมชาติ ถ้าความอยากรู้ได้รับการสนองตอบ ก็ได้รับคำตอบ สามารถแสวงหาคำตอบด้วยตนเองได้ ก็จะเกิดความพอใจ และอยากรู้ต่อไป ให้ลึกซึ้งกว้างขวาง ยิ่งถ้าหากสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ก็ยิ่งเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น ผู้มีความรู้เมื่อได้รับการสนับสนุนจากสังคมแวดล้อมก็จะพยายามแสวงหาทางสนองความอยากรู้อยากเห็นต่อไปการอ่านได้และอ่านเป็น เป็นวิธีการหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของเราได้อย่างดี การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และความคิดเพราะเรื่องราวแต่ละประเภทผู้เขียนได้นำเสนอความรู้และสอดแทรกความคิดของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้และความคิด เมื่ออ่านสาระหลายประเภทจำนวนมาก ความรู้และความคิดก็มากขึ้นช่วยให้เป็นผู้รอบรู้ สามารถใช้ความรู้เป็นกรอบการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 5)

จากผลการอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความรู้สึกของมนุษย์และเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งปัจจัยสำคัญในการเขียนเพื่อสื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการคือ การอ่านสะกดคำที่ถูกต้อง หากสะกดคำไม่ถูกต้องย่อมก่อให้เกิดผลเสียอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือส่งสารได้ไม่ตรงตามที่ต้องการได้ โดยเริ่มด้วยการเรียนรู้ด้วยตัวอักษร ระบบการอ่านของไทยเป็นระบบตัวอักษรแทนเสียงที่ใช้พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ประสมกันเข้าเป็น พยางค์และคำ (กรมวิชาการ. 2545 : 127) และการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2543 : 2)

ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากที่นักเรียนอ่านหนังสือสะกดตัวผิคนั้น ครูควรหาอุบายให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเต็มใจ ที่จะแก้ข้อบกพร่องผิดพลาดของตนดีกว่าทำโทษให้แก่อีกจนนักเรียนเบื่อหน่าย ซึ่งไม่ทำให้เกิดผลดีแต่อย่างใด การอ่านหนังสือถูกต้อง ชัดเจน จึงเป็นการแสดงว่า ผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี ใครอ่านข้อความนั้น ๆ ก็เข้าใจได้ง่าย ไม่มีการเข้าใจผิด (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2545 : 55-56) ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ยังมีปัญหาและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมีทั้งจากตัวผู้สอนและผู้เรียนจึงส่งผลให้ผลการเรียนของเด็กไม่ดีเท่าที่ควร ถ้าผู้สอนประสบปัญหาจะทำให้การสอนไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน ผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปด้วยดีหรือไม่ดีเป็นอย่างมาก ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนที่บุคคลอื่นประสบมาเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการสอน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันกับผู้อื่น ถ้าผู้สอนสอนแล้วไม่ค่อยประสบปัญหาต่าง ๆ จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้สอนรักการสอน ซึ่งเป็นผลดีแก่ผู้เรียนมาก (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2543 : 27) ส่วนปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการอ่านสะกดคำผิด จากการศึกษาผลงานวิจัยและความคิดเห็นของนักการศึกษาพบว่า สาเหตุที่นักเรียนอ่านสะกดคำผิคนั้นเนื่องจาก การไม่ระมัดระวังในการอ่าน ขาดการฝึกฝน ไม่รู้ความหมายของคำ ไม่พยายามศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา อีกทั้งยังได้รับตัวอย่างการใช้ภาษาผิด ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ มาใช้จนเกิดความเคยชิน

การแก้ปัญหาการอ่านสะกดคำผิคนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และสื่อต่าง ๆ ควรมีส่วนช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้หลักการอ่านและเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง ครูผู้สอนในระดับพื้นฐานต้องสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปสู่ยาก ทำให้นักเรียนเรียนรู้ไปตามลำดับอย่างต่อเนื่องและไม่รู้สึกว่าการเรียนภาษาเป็นเรื่องยาก มีความสนุกสนาน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิธีการที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนจะต้องมีสื่อหรือแบบฝึกทักษะที่น่าสนใจ ฉะนั้นการสอนหลักเกณฑ์ภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ ครูต้องใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย ใช้วิธีสอดแทรกหลักภาษาไปในกระบวนการสอนอ่านเขียนผสมผสานไปกับการสอนการใช้ภาษาและสอนให้สนุกด้วยการให้นักเรียนสังเกตการณ์ใช้ภาษาสรุปเป็นกฎเกณฑ์ด้วยตนเอง นักเรียนจะได้ไม่เบื่อวิชาภาษาไทย หากนักเรียนรักและเห็นคุณค่าวิชาภาษาไทยก็จะเป็นคนรักการอ่าน การเขียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สำคัญยิ่งอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่น ๆ

ของนักเรียนต่อไป (กรมวิชาการ. 2546 : 133)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากการสรุปรายงานผลการทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายบุคคล ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศฉิกวิทยาการ ในปีการศึกษา 2554 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 46.40 ในระดับพอใช้ ร้อยละ 100 (โรงเรียนกุศฉิกวิทยาการ. 2554 : 221) ในปีการศึกษา 2554 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศฉิกวิทยาการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 48.58 ในระดับดี ร้อยละ 15.29 ในระดับพอใช้ ร้อยละ 80.95 ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 4.76 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. 2555 : 29) จากผลการประเมินดังกล่าวส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนในระดับโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และจากรายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนกุศฉิกวิทยาการ ปีการศึกษา 2555 (โรงเรียนกุศฉิกวิทยาการ. 2555 : 7) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ กล่าวคือ นักเรียนได้ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ย ร้อยละ 67.23 ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ คือเฉลี่ยร้อยละ 70 เมื่อมาวิเคราะห์ปัญหาแล้ว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านสะกดคำไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดเทคนิคในการสอนการอ่านสะกดคำ เพราะการฝึกการอ่านสะกดคำเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่าน ครูผู้สอนขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมการอ่านสะกดคำและขาดสื่อการเรียนที่หลากหลาย การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย วัฒนธรรม ธรรมะ โรจน์ (2549 : 187-188) ได้อธิบายว่า ผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ใน ส่วนบทบาทของผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียน เป็นผู้สนับสนุนสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียน ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ที่เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาแนวทางการสอน สื่อที่เชื่อว่าจะแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ซึ่งวิธีการแก้ไขมีหลายวิธี แต่ผู้วิจัยได้นำวิธีต่อไปนี้มาใช้วิธีการที่ได้นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้าน การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ LT เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นวิธีการที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้ง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าสมาชิก ในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วัตเนนาพร ระวังบุทช์. 2542 : 34) นอกจากนี้การเรียนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ LT เป็นวิธีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือ และเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. 2545 : 3) นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การฝึกทักษะภาษาไทยที่ได้ผล ต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น การฝึกซ้ำ ซ้ำทวน บ่อย ๆ จึงจะทำให้ผู้เรียนจำได้ ฟังเข้าใจ พูด อ่านและเขียน ได้ถูกต้อง วิธีที่จะฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลคืออิทธิพลหนึ่งคือ การฝึกทักษะด้วยแบบฝึกเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 147) และ อุดุลย์ ภูปลี (2542 : 24 – 25) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีจดจำเนื้อหา และคำสั่งที่ต่างๆ ได้ลงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน ทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ ทำให้ทราบข้อบกพร่องของนักเรียน ครูประหยัดเวลา และนักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลการศึกษาของ กองเหรียญมอนไรสง (2550 : 73-77) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.34/89.77 สวัสดิ์ สุขโสม (2551 : 82 - 87) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 92.52/83.90 พยมรัตน์ ภาโลภทม (2550 : 51-76) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนสรุปความวิชาภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.86/82.39 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรษา จันทร์สว่าง (2550 : 85) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง สังข์ทอง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค Learning Together (LT) ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง สังข์ทอง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค LT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.09/81.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

จากเหตุผลดังกล่าวมาและปัญหาของนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนผู้บริหารโรงเรียน นักการศึกษา ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่าไร
2. การจัดกิจกรรมทักษะการอ่านสะกดคำโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศจักรวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้อง 31 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3. เนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาที่ใช้ทำแบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการอ่านสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ใช้คำพื้นฐานจำนวน 90 คำ ได้มาโดยนำคำพื้นฐานคำมาตราตัวสะกดไปหาคำอย่างง่าย โดยไปทดสอบ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้อง นักเรียนที่ทดสอบมี 31 คน โดยการให้นักเรียนเขียนคำที่กำหนดให้ตามคำบอก นำคะแนนข้อที่เขียนถูกต้องกับจำนวนที่นักเรียนตอบทั้งหมด หาคความยากง่ายจากสูตรของ สมนึก ภัททิยธนี (2549 : 212) แล้วนำค่าของคำแต่ละคำมาจัดกลุ่มความยากง่าย นำคำที่มีค่าระดับความยาก และยากมาก จำนวน 90 คำ มาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะ การอ่านสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ นักเรียนใช้คำได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. สถานที่วิจัย

โรงเรียนกุดจิกวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

5. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอ่านสะกดคำ หมายถึง การอ่านคำที่กำหนดให้ตามรูป พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวกรั่นเดิมประสมกันให้เป็นคำที่มีความหมายถูกต้องตามหลักภาษาและตรงตาม พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2546 ได้แก่คำในมาตราแม่ ก กา แม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กบ แม่กน และแม่กด

แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ หมายถึง เอกสาร ที่ใช้ฝึกทักษะกับผู้เรียน เพื่อฝึกให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ ในที่นี้คือแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ LT (Learning Together) หมายถึง การจัดนักเรียนเพื่อให้เรียนรู้ร่วมกัน จำนวน 3-4 คนโดยแต่ละความสามารถประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเวลาเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือกันในกลุ่ม เสริมสร้างให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นกลุ่ม

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง คุณภาพการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้านกระบวนการผลลัพธ์ ซึ่งหาได้จาก ค่าเฉลี่ยระหว่างเรียนหรือกระบวนการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้ว ผ่านการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการ สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนและจากการทำแบบทดสอบย่อยรายบุคคลทั้งหมด ต้องได้ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป (E₁)

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้จากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ต้องได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป (E₂)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดกิจกรรม หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จาก แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็น แบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดย การเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบ หลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ การอ่านสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. ครูผู้สอนและผู้สนใจได้แนวทางการสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่มีประสิทธิภาพ

3. โรงเรียนได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. เป็นข้อเสนอแนะให้ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้บริหาร คณาจารย์ ศึกษานิเทศก์ หน่วยงานทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ปรับปรุงและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY